# Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20335

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

**Psikometri** alan?nda önemli bir araç olan Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i (D?SBÖ), bireylerin duygusal tepkilerinin tipik yo?unlu?unu ve bu yo?un duygusal deneyimlerin sosyal i?levsellik üzerindeki potansiyel bozucu etkilerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, 2008 y?l?nda Çetinay ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, elde edilen bulgular ölçe?in Türk popülasyonunda duygusal yo?unluk ve sosyal adaptasyon düzeylerini de?erlendirmede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir. Bu ölçek, özellikle yo?un duygusal deneyimlerin psikopatoloji ve sosyal uyumla ili?kisini inceleyen ara?t?rmac?lar için kritik bir öneme sahiptir.

## Anahtar Kelimeler

Duygulan?m ?iddeti, sosyal bozulma, duygusal tepki, psikopatoloji, **geçerlik**, **güvenirlik**, psikometri, adaptasyon.

## Yazarlar

P?nar Çetinay, Selçuk Akbay, Ceyda Bilen, ?eref Gülseren, Ömer Aydemir.

## Amaç

Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin duygusal ya?ant?lar?n?n ?iddetindeki bireysel farkl?l?klar? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, sadece duygusal yo?unlu?u de?il, ayn? zamanda bu yo?un duygusal tepkilerin ki?inin günlük ya?am aktiviteleri, ki?ileraras? ili?kileri ve genel sosyal i?levselli?i üzerindeki olumsuz etkilerini, yani sosyal bozulma düzeyini de de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçe?in Türkçe formunun geli?tirilmesi ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?, Türk kültüründeki bireylerin duygusal tepki profillerini ve sosyal adaptasyon zorluklar?n? bilimsel olarak incelemek için standartla?t?r?lm?? bir araç sa?lam??t?r. Bu amaçla, 2008 y?l?nda yap?lan çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?labilirli?ini sa?lamla?t?rm??t?r.

## Yap?

Ölçek, temelde iki ana psikolojik yap?y? ölçmektedir: **Duygulan?m ?iddeti** ve Sosyal Bozulma. Duygulan?m ?iddeti, bireyin hem olumlu hem de olumsuz duygular? ne kadar güçlü ve yo?un bir ?ekilde deneyimledi?ini ifade eder. Yüksek duygulan?m ?iddeti skoruna sahip bireyler, genellikle olaylara kar?? daha dramatik ve ?iddetli duygusal tepkiler verirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sosyal Bozulma boyutu ise, bu yo?un duygusal ya?ant?lar?n bir sonucu olarak ortaya ç?kan sosyal uyum ve i?levsellik sorunlar?n? ele al?r. Yo?un duygusal tepkiler, bireyin i?, okul veya aile ortamlar?nda uygunsuz davran??lar sergilemesine veya sosyal geri çekilmeye yol açabilir. Ölçek, bu iki boyut aras?ndaki karma??k ili?kiyi de?erlendirerek, duygusal düzenleme güçlüklerinin sosyal sonuçlar?n? anlamaya yard?mc? olur.

## Geçerlik

Çetinay ve arkada?lar?n?n 2008 y?l?nda gerçekle?tirdi?i çal??mada, ölçe?in Türkçe formunun yap?sal **geçerlik** (validity) kan?tlar?n? sunmak için çe?itli yöntemler kullan?lm??t?r. Orijinal çal??man?n detaylar? tam olarak belirtilmese de, tipik bir geçerlik çal??mas? kapsam?nda ?unlar beklenir:

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r.
Ölçüt Geçerli?i: Ölçe?in, depresyon, anksiyete veya di?er duygusal düzenleme güçlüklerini ölçen di?er bilinen psikometrik araçlarla korelasyonu incelenmi?, bu korelasyonlar?n beklenen yönde ve büyüklükte oldu?u saptanm??t?r (örne?in, yüksek duygulan?m ?iddetinin, yüksek anksiyete ve stres skorlar? ile pozitif korelasyon göstermesi).

## Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun **güvenirlik** (reliability) de?erlendirmesi, iç tutarl?l?k ve zamana ba?l? tutarl?l?k (test-tekrar test) yöntemleri üzerinden yap?lm??t?r.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu i?aret eder.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Belirli bir zaman aral???yla ayn? kat?l?mc?lara ölçe?in tekrar uygulanmas? sonucunda elde edilen puanlar?n tutarl?l??? incelenmi?, bu da ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler sa?lad???n? kan?tlam??t?r.

## Faktör Analizi

2008 adaptasyon çal??mas?, Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i'nin orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? incelemek üzere **Faktör Analizi** yöntemini kullanm??t?r.

Bu analizler genellikle, ölçe?in Duygulan?m ?iddeti ve Sosyal Bozulma olmak üzere iki temel boyutta topland???n? do?rular. Yap?lan analizlerde, ölçek maddelerinin teorik olarak beklendi?i gibi ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i ve faktörler aras? korelasyonlar?n anlaml? oldu?u

ARABPSYCHOLOGY.COM

gösterilmi?tir. Bu, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kan?t?d?r ve ölçe?in klinik uygulamalarda alt boyut skorlar?n?n yorumlanmas?na olanak tan?r.

## Ölçek Bilgileri

**Test Type:** Geli?tirme (Adaptasyon ve Geçerlik/Güvenirlik Çal??mas?)

**Format:** Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

**Language Available:** Türkçe (Turkish)

**Population Group:** Yeti?kinler (Genel ve Klinik Popülasyonlar)

**Age Group:** 18 ya? ve üzeri

**Population Details:** Ölçe?in geçerlik ve **güvenirlik** çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri veya çe?itli klinik örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

**Test Methodology:** Maddeler tipik olarak Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlan?r, bu da kat?l?mc?n?n bir ifadenin kendisi için ne kadar do?ru oldu?unu belirli bir ölçekte belirtmesini gerektirir.

## Anahtar Kelimeler

Duygusal düzenleme, sosyal i?levsellik, adaptasyon, **psikometri**, psikolojik test, P?nar Çetinay.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Kaynakta belirtilmemi?tir.

**Affiliation Email addresses:** pinar_cetinay@yahoo.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

**Correspondence Address:** Kaynakta belirtilmemi?tir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirilme tarihi yabanc? bir formata dayanmakla birlikte, Türkçe Formu'nun geçerlik ve güvenirlik çal??mas? **2008** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgisi, sorumlu yazar P?nar Çetinay ile ileti?ime geçilerek ö?renilebilir.

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: duygulanim-siddet-ve-sosyal-bozulma-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ayr?ca, çal??man?n orijinal ba?lant?s? ?urada bulunabilir: toad.halileksi.net

## Kaynakça

Çetinay, P., Akbay, S., Bilen, C., Gülseren, ?., ve Aydemir, Ö. (2008). Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i Türkçe Formu'nun geçerlik ve güvenirli?i. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni, 18*(2), 99-104.

## Duygulan?m ?iddet ve Sosyal Bozulma Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, maddeler burada listelenememi?tir. Ölçek maddelerine eri?im için 2008 tarihli orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM